

1-qism: Har bir topshiriq 0,9 balldan baholanadi

1. Калимаҳое, ки дар забони ягон маҳал истифода шуда, бошандагони дигар маҳал онро намефаҳманд, ба гурӯҳи кадом калимаҳо дохил мешаванд?

- а) шевагӣ
- б) адабӣ
- в) бадеӣ
- г) иқтибосӣ

2. Адабиёти бадеӣ ҳамчун хазинаи ганҷи ҳикмат дар офариниш ба чанд манбаъ таъя кардааст?

- а) ба се манбаъ
- б) ба ду манбаъ
- в) ба ҳафт манбаъ
- г) ба чор манбаъ

3. Маънои калимаи «синтаксис» дар забони тоҷикӣ чист, муайян кунед?

- а) овозиносӣ
- б) луғатшиносӣ
- в) навъ
- г) сарф

4. Ҳақиқати ҳаёти ва ҳаёлот бадеӣ чиро ташкил медиҳад?

- а) адабиёти бадеиро
- б) сужети асари бадеиро
- в) сарчашмаҳои таърихро
- г) манбаи эҷодиёти нависандаро

5. Мисоли зер ба кадом навъи ҷумлаҳои мураккаби пайваст тааллуқ дорад?

«Шамоли об хунук буд, ё кӣ ман аз тарс дағ – дағ меларзидам».

- а) ҷумлаҳои мураккаби пайвасти пайҳам
- б) ҷумлаҳои мураккаби пайвасти хилофӣ
- в) ҷумлаҳои мураккаби тобеъкунанда
- г) ҷумлаҳои мураккаби пайвасти ҷудой

6. Кадом адиби маорифпарвар ба рӯзномаҳои «Сури Исрофил», «Чехраннамо», «Танин», «Эрони нав», маҷаллаҳои «Сиротул мустақим», «Шӯро», «Мулло Насриддин» ва ғайра ошноӣ пайдо мекунад, ки ба ҷаҳонбинии ӯ таъсири мусбат мерасонанд, он кист муайян кунед?

- а) Мирзо Сирочи Ҳаким
- б) Тошхочаи Асирӣ
- в) Саид Аҳмадхоча Сиддиқии Аҷзӣ
- г) Аҳмади Дониш

7. Калимаҳое, ки ҳам дар услуби китобӣ ва ҳам дар услуби гуфтугӯӣ баробар истеъмол мешаванд, онҳо ба гурӯҳи кадом калимаҳо дохил мешаванд?

- а) калимаҳои шевагӣ
- б) калимаҳои умумистеъмолӣ
- в) калимаҳои адабӣ
- г) калимаҳои маҷозӣ

8. Тафовути кадом навъи жанрҳои адабиёти шиғоҳӣ аз сурудоҳ дар он аст, ки дар ин жанр марду зан бояд ширкат дошта бошанд?

- а) бадеҳа
- б) тарона
- в) чистон
- г) рубоӣ

9. Ибораҳои исми, сифатӣ, шуморагӣ, ҷонишинӣ, феълӣ ва зарфӣ ба кадом хели ибора тааллуқ дорад?

- а) ибораҳои фразеологӣ
- б) ибораҳои синтаксисӣ
- в) ибораҳои мураккаб
- г) ибораҳои содда

10. Ҷомӣ дар кадом асараш дар бораи қоидаҳои қонуни забони адабӣ ва усули таълими он фикру мулоҳизаи судбахш баён мекунад?

- а) «Нафоҳот-ул-унс»
- б) «Баҳористон»
- в) «Ал фавоид-уз-зиёия»
- г) «Фотиҳат-уш-шубоб»

2-qism: Har bir topshiriq 1,5 balldan baholanadi

11. Калимаҳои ҳамнисбат одатан ба вазифаи ягон сарҷумла омада, ба кадом пайвандак ҳамнисбат мешаванд ва сарҷумлаю ҷумлаи пайравро бо ҳам муттаҳид карда, ба як ҷумлаи мураккаб табдил медиҳанд, муайян кунед?

- а) аммо
- б) вале
- в) ё, ё
- г) кӣ

12. Кадом адиб Восифро «Амлаҳ-ул-шуаро» меномад?

- а) Ҳоча Ҳасани Нисорӣ
- б) Абдурахмони Ҷомӣ
- в) Давлатшоҳи Самарқандӣ
- г) Камолиддин Биноӣ

13. Кадом хели зарф ба саволҳои чӣ тавр, чӣ тарз, дар кадом ҳолат, ҷавоб мешавад?

- а) зарфи замон
- б) зарфи тарзи амал
- в) зарфи макон
- г) зарфи сабаб

14. Садриддин Айни арзиши бузурги ғоявию бадеии осори Ачзиро дар кадом китобаш чунин ба қалам додааст: «Ин абёт (яъне осори Ачзӣ) ҳама интибоҳӣ ва танбеҳӣ аст, агар авроқи ин мачмӯа тангӣ намекард, ҳар байтеро ба сафҳае шарҳ додан лозим меомад, хонандагони гиромӣ зинҳор, ки сарсарӣ нагузаранд?»

- а) “Ёддоштҳо”
- б) “Дохунда”
- в) «Намунаи адабиёти тоҷик»
- г) “Одина”

15. Иборае, ки маънои ҷузъҳои ба якдигар махлут гардида дар якҷоягӣ ба маънои яклухт истифода шудааст, чӣ номида мешавад?

- а) ибораҳои синтаксисӣ
- б) ибораҳои мураккаб
- в) ибораҳои содда
- г) ибораҳои фразеологӣ

16. Рубой асоси фолклорӣ-халқӣ дошта, онро кадом адиби машҳур кашф карда бошад ҳам, инкишоф ёфтани он ба адабиёти тоҷик мансуб аст?

- а) Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ
- б) Умрари Хайём
- в) Шамс Қайси Розӣ
- г) Шамси Табрзӣ

17. Ҳангоми ба вазифаи мубтадои ҷумлаи пайрав омадани таркибҳои ҷонишинӣ ҳар кӣ, ҳар чӣ, он кӣ, он чӣ, ҳар он кӣ, ҳар он чӣ, ҷумлаи пайрав ба сарҷумла бе чӣ вобаста мегардад?

- а) пешоянд
- б) пайванд
- в) пасоянд
- г) пешванд

18. Он фикри асосӣ ва ҳулосае, ки нависанда дар асари худ аз тасвири ҷиҳатҳои гуногуни ҳаёт баровардааст, чӣ ном дорад?

- а) услуби асари бадеӣ
- б) рамз ва киноя
- в) мазмуни асари бадеӣ
- г) ғояи асари бадеӣ

19. Кадом пешоянд мақсад ва таъинотро ифода мекунад?

- а) пешоянди бо
- б) пасванди аз
- в) пешоянди ҷузъ
- г) пешоянди барои

3-qism: Har bir topshiriq 2,6 balldan baholanadi

20. Нависандаи маъруф Ҷалол Иқромӣ якҷоя бо шоир Нодир Шанбезода «Ҳазору як шаб»-ро дар асоси ҷопи Эрон чандум сол бо кадом ҳуруфот таҳия намудаанд?

- а) соли 1956 бо ҳуруфоти лотинӣ
- б) соли 1957 бо ҳуруфоти форсӣ
- в) соли 1958 бо ҳуруфоти арабӣ
- г) соли 1959 бо ҳуруфоти кириллӣ

21. Агар ҷумлаҳо ҳам хабар ва ҳам мубтадо дошта бошанд, ба кадом навъи ҷумлаи содда тааллуқ дорад?

- а) яктаркиба
- б) мураккаб
- в) дутаркиба
- г) содда

22. Дар солҳои 1914–1915 мачмӯаҳои кадом адиб бо номи «Ганҷинаи ҳикмат» ва «Айнул адаб» ҷоп шуданд, ки низ чун асарҳои навмазмуни ватандӯстонаи маорифпарварона шӯҳрат ёфтаанд?

- а) Туғрал
- б) Ачзӣ
- в) Асирӣ
- г) Айни

23. Ҷумлаи пайрави хабар ҳамеша баъд аз чӣ меояд ва бо кадом аломат ҷудо карда мешавад?

- а) баъд аз сарҷумла омада, бо аломати вергул
- б) баъд аз хабар омада, бо аломати савол
- в) баъд аз ҷумла омада, бо аломати нуқта вергул
- г) баъд аз мубтадо омада, бо аломати хитоб

24. «Ҳазору яу шаб» чандум сол аз ҷониби кӣ ба форсӣ тарҷума шудааст?

- а) соли 1845 аз ҷониби Шамс Қайси Розӣ
- б) соли 1843 аз ҷониби Мирзо Абдуллатифи Тасуҷии Табрзӣ
- в) соли 1834 аз ҷониби Мирзо Абдулқодири Бедил
- г) соли 1847 аз ҷониби Соибии Табрзӣ

25. Пайвандакҳои (ва, -у, -ю, -ву, ҳарчанд, ё, ин, ки, ё..ё, балки) ва ғайраҳо ба гурӯҳи кадом навъи пайвандакҳо дохил мешаванд?

- а) пайвандаки пайвасткунанда
- б) пайвандаки барои
- в) пайвандаки тобеъкунанда
- г) пайвандаки бевосита

26. Ҳаёт ва эҷодиёти Камолиддин Биноӣ ва Сайиди Насафӣ аз ҷониби кадом олими маъруфи тоҷик, ҳамаҷониба омехта ва тадқиқ карда шудааст?

- а) Холиқ Мирзозода
- б) Юрий Бобоев
- в) Шавкат Шукуров
- г) Абдулғанӣ Мирзоев

27. Кадом навъи ҷумлаҳои соддаи яктаркиба амал ба воситаи хабарҳои шахси яқум ва дуҷуми танҳою чамъ ба вучуд омада шахсонӣ муайянро далолат мекунад, муайян кунед?

- а) ҷумлаи муайяншахс
- б) ҷумлаи бешахс
- в) ҷумлаи номуайяншахс
- г) ҷумлаи унвонӣ

28. Кадом адиби маорифпарвар мактабҳои Берлинро аз назар гузаронида, ба ҳоли Бухоро ва мактабҳои он дилаш месӯзад ва бо алам менависад: «Банда вақте ин вазро мушоҳида намудам, феврал мактабҳои худӣ мо, рӯйи бурёпора нишастан ва тахтаҳои касиф ва муаллимони бесаводи мо, ки мисли мири ғзаб ба атфол муомила мекарданд, ба ёдам расида, беихтиёр ашки ҳасрату рашк аз дида рехта гуфтам: «туфу бар ту, эй чархи гардун, туфу, ки мо исломро хор кардем, хор шудем» мегӯяд, муайян кунед?

- а) Садриддин Айний
- б) Мирзо Сироч
- в) Сиддиқии Аҷзӣ
- г) Аҳмади Дониш

29. Кадом навъи ҷумлаи пайрав дар мобайн ва пас аз сарҷумла воқеъ мегардад?

- а) мубтадо
- б) хабар
- в) муайянкунанда
- г) пуркунанда

30. Кадом адиби маорифпарвар ҳангоми таҳсил дар Хӯканд бо намояндагони илму адаби ўзбек Муҳаммадамини Муқимӣ, Зоқирҷони Фурқат, Убайдуллоҳи Завқӣ ва дигарон шинос шуда, бо баъзеи онҳо дӯстӣ пайдо мекунад?

- а) Мирзо Сирочи Ҳаким
- б) Садриддин Айний
- в) Сиддиқии Аҷзӣ
- г) Тошхоҷаи Асирӣ

